

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

14.8.2009

B7-xxxx/2009

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van vraag voor mondeling antwoord B7-xxxx/2009

ingediend overeenkomstig artikel 115, lid 5, van het Reglement

over de gevolgen van de mondiale financiële en economische crisis voor de ontwikkelingslanden en de ontwikkelingssamenwerking

Eva Joly

namens de Commissie ontwikkelingssamenwerking

Resolutie van het Europees Parlement over de gevolgen van de mondiale financiële en economische crisis voor de ontwikkelingslanden en de ontwikkelingssamenwerking

Het Europees Parlement,

- gelet op de G20-top in Londen op 2 april 2009 en de bij die gelegenheid aangenomen verklaring over het mondiaal herstel- en hervormingsplan (Global Plan for Recovery and Reform),
- gezien de Millenniumverklaring van de Verenigde Naties van 8 september 2000, waarin de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's) zijn geformuleerd als criteria die de internationale gemeenschap gezamenlijk heeft opgesteld met het oog op de uitbanning van armoede en honger,
- gezien het rapport van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) getiteld "Global Monitoring Report 2009: A Development Emergency", dat in april 2009 verschenen is,
- gezien het rapport van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) getiteld "Global Development Finance: Charting a Global Recovery 2009", dat in juni 2009 verschenen is,
- gezien de VN-conferentie over de wereldwijde financiële en economische crisis en de gevolgen ervan voor de ontwikkeling, en gezien resolutie 63/303 van de Algemene Vergadering van de VN van 9 juli 2009 over de resultaten van die conferentie,
- gezien de mededeling van de Europese Commissie van 8 april 2009 getiteld "Steun aan de ontwikkelingslanden bij de aanpak van de crisis" (COM(2009) 160),
- gezien de conclusies van de zitting van de Raad (Algemene Zaken en Externe Betrekkingen) van 18 mei 2009 inzake steun aan de ontwikkelingslanden bij de aanpak van de crisis,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 14 maart 2006 over de herziening van de strategie van het Internationaal Monetair Fonds¹,
- gezien het onderzoek van prof. Ngaire Woods over een internationaal antwoord op de crisis en de hervorming van de structuur van het internationaal financieel stelsel en de internationale hulpverlening²,
- gezien de vraag aan de Commissie van 3 september 2009 over de gevolgen van de mondiale financiële en economische crisis voor de ontwikkelingslanden en de ontwikkelingssamenwerking (O-xxxx/2009 – B7-xxxx/2009),

¹ PB C291E van 30.11.2006, blz. 118.

² Studie in opdracht van de Sectie beleidsondersteuning van DG EXPO van het Parlement (nog te verschijnen).

- gelet op artikel 115, lid 5, en artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- 1. wijst erop dat de ontwikkelingslanden de mondiale financiële en economische crisis niet veroorzaakt hebben, maar er wel onevenredig zwaar door getroffen worden en geconfronteerd worden met een sterke daling van groei en werkgelegenheid, negatieve effecten op de handels- en betalingsbalans, een scherpe afname van de toestroom van particulier kapitaal en directe buitenlandse investeringen, geringere mogelijkheden om kredieten en handelsfinanciering te krijgen, verminderde overschrijvingen, sterke en onvoorspelbare fluctuaties in de wisselkoersen, uitputting van reserves, toenemende onzekerheid en daling van grondstoffenprijzen, en teruglopende inkomsten uit het toerisme;
- 2. deelt de opvatting van VN-secretaris-generaal Ban Ki-Moon dat de wereldwijde financiële crisis tot een noodsituatie voor het ontwikkelingsproces heeft geleid, waardoor moeizaam bereikte vooruitgang op het vlak van armoede-, honger- en kindersterftebestrijding en op het gebied van basisonderwijs, gendergelijkheid en drinkwatervoorziening en riolering in gevaar komt en wellicht verloren gaat - om kort te gaan: dat de mondiale financiële crisis een bedreiging vormt voor het bereiken van de millenniumdoelstellingen;
- 3. stelt met grote bezorgdheid vast dat de crisis reeds een zware tol op menselijk vlak heeft geëist en voor de armste landen desastreuze gevolgen heeft: te verwachten groei van de werkloosheid met 23 miljoen, een toename van het aantal allerarmsten met 90 miljoen alleen al in 2009 en een stijging van de kindersterfte van 200 000 tot 400 000 tussen 2009 en 2015, het ijkjaar voor de millenniumdoelstellingen in de ontwikkelingslanden;
- 4. wijst erop dat vele ontwikkelingslanden ervaren dat alle financieringsbronnen voor ontwikkelingswerk onder de crisis te lijden hebben en dat zij de moeizaam bereikte economische vooruitgang zonder uitgebreide externe steun niet kunnen handhaven;
- 5. is er verheugd over dat de G20 erkent een collectieve verantwoordelijkheid te dragen voor het opvangen van de sociale gevolgen van de crisis teneinde langetermijnschade voor het mondiaal potentieel tot een minimum te beperken, en dat de G20 de reeds gedane steuntoezeggingen heeft bekrachtigd en beloofd heeft nieuwe middelen beschikbaar te stellen, waaronder 50 miljard dollar voor sociale bescherming, stimulering van de handel en consolidatie van de ontwikkeling in landen met een laag inkomen, de crisissteun in ontwikkelingslanden aanzienlijk te zullen verhogen en meer geld te zullen uittrekken voor sociale bescherming in de armste landen;
- 6. vreest dat de toegezegde financiële steun onvoldoende zal zijn, niet gericht zal zijn op de landen die er het meest behoefte aan hebben en niet flexibel en snel genoeg beschikbaar zal zijn om de ontwikkelingslanden echt te helpen;
- 7. is verheugd over de verhoging van de aan het IMF en andere internationale financiële instellingen ter beschikking gestelde middelen; is voorts ingenomen met de onlangs doorgevoerde hervorming van het IMF, die tot uiting komt in de grotere rol voor de opkomende landen, de stroomlijning van de IMF-voorwaarden en de sterkere nadruk op afstemming van de voorwaarden op de specifieke situatie van de landen; is evenwel van mening dat de aanstelling van een extra plaatsvervangend bewindvoerder niet toereikend is om de inbreng van de ontwikkelingslanden te versterken en dringt daarom aan op

verdere hervormingen;

8. maakt zich ernstig zorgen over het feit dat, naar de stand van juli 2009, 82% van de nieuwe leningen van het IMF naar Europese landen is gegaan en slechts 1,6% naar Afrikaanse landen, hetgeen betekent dat de meeste middelen bestemd zijn voor opkomende landen met een hoog inkomen en landen met een middelhoog inkomen die de leningen naar alle waarschijnlijkheid zullen kunnen terugbetalen;
9. dringt aan op spoedige verstrekking van de extra 6 miljard dollar aan flexibele financiering tegen gunstige voorwaarden voor de armste landen, afkomstig van de verkoop van goudreserves van het IMF; neemt met bezorgdheid kennis van het feit dat het IMF naar het aanneemt slechts ongeveer 2% van de (bruto) externe financiële behoeften van de ontwikkelingslanden kan dekken, hetgeen onderstreept dat andere instellingen en donoren bij moeten dragen om de nodige middelen en leningen tegen gunstige voorwaarden beschikbaar te stellen;
10. betreurt dat de Wereldbank nauwelijks meer kon doen dan haar eigen bestaande fondsen en faciliteiten in te zetten, terwijl voor een doeltreffend antwoord op de crisis een nieuwe, forse kapitaalinjectie nodig is en de G20 toch had toegezegd middelen beschikbaar te stellen voor sociale bescherming in de armste landen, onder meer via investeringen voor gegarandeerde duurzame voedselvoorziening en vrijwillige bilaterale bijdragen aan het "kwetsbaarheidsfonds" (Vulnerability Framework) en de crisisfaciliteit voor infrastructuur van de Wereldbank en aan het Rapid Social Response Fund;
11. stelt tot zijn grote verontrusting vast dat de Wereldbank als gevolg hiervan niet kon voorzien in de behoeften van een aantal door de crisis bijzonder kwetsbaar geworden landen die niet voldoen aan de criteria van de Internationale Bank voor herstel en ontwikkeling (IBRD) of de Internationale Ontwikkelingsassociatie (IDA) of toewijzingsmodellen waarvoor kredietwaardigheid en een "bewijs van goed gedrag" vereist zijn; is van oordeel dat deze discrepantie bij de financiering aantoont dat er een fundamenteel probleem is met het beleid van de Wereldbank, die kennelijk streeft naar een minimaal risico voor zichzelf en haar niet-lenende leden, hetgeen ten koste van de behoeftige ontwikkelingslanden gaat;
12. wijst erop dat het onvermogen van de instellingen van Bretton Woods om de landen met een laag inkomen bij te staan om de crisis het hoofd te bieden vooral te wijten is aan het uitblijven van bestuurlijke hervormingen bij die instellingen om ze een grotere relevantie en effectiviteit te geven en om te bereiken dat ze meer oog voor de behoeften van de ontwikkelingslanden hebben; dringt erop aan dat die hervormingen met spoed ter hand worden genomen;
13. verlangt van de EU en de lidstaten dat zij hun rol als belangrijke internationale actoren waarmaken en met spoed de vereiste hervorming van de instellingen van Bretton Woods doorvoeren en nu reeds de ernstige leemten in de crisisaanpak door G20, IMF en Wereldbank opvullen door snel hulp te verlenen aan de ontwikkelingslanden en middelen beschikbaar te stellen aan de landen wier investeringen voor het bereiken van de millenniumdoelen nu onder druk staan ten gevolge van de financiële crisis, een van buiten komend onheil waar de ontwikkelingslanden part noch deel aan hadden;

14. is ingenomen met de plannen van de EU om vervroegd 8,8 miljard euro uit te trekken voor directe ontwikkelingshulp en begrotings- en landbouwsteun alsmede het voorgestelde bedrag van 500 miljoen ter ondersteuning van de sociale uitgaven in de ontwikkelingslanden via het ad hoc-kwetsbaarheidsmechanisme FLEX ten behoeve van de ACS-landen; bepleit dat begrotingssteun via sectoriële steun vooral wordt gericht op uitgaven voor gezondheidszorg, onderwijs, sociale dienstverlening en groene groei;
15. wijst er echter op dat afgezien van de 100 miljoen euro voor het Infrastructuurtrustfonds EU-Afrika alle uitgaven voortvloeien uit eerder gedane toezeggingen en dringt dan ook aan op sterkere aanvullende financiering; geeft uiting aan zijn bezorgdheid over het uitgavengat dat in de toekomst zal ontstaan doordat de Commissie thans gelden vervroegd ter beschikking stelt;
16. wijst erop dat de omvang van de ontwikkelingshulp van overheidszijde ontoereikend is om in de door de crisis sterk toegenomen behoeften van de ontwikkelingslanden te voorzien en dringt er bij de Commissie op aan dat zij nieuwe voorstellen indient voor innovatieve financieringsmechanismen;
17. verlangt dat de EU ervoor zorgt dat er een afdoende mondiaal toezichtstelsel komt om te voorkomen dat zich nog eens een financiële crisis voordoet;
18. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de VN-organisaties, het IMF en de Wereldbank, alsmede aan de bewindvoerders van de lidstaten bij het IMF en de Wereldbank.